

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

20 – 26 Mart 2025

TCMB nezdinde TL uzlaşmalı vadeli döviz satım işlemleri başlıyor

TCMB, döviz piyasasının sağlıklı çalışması, döviz kurlarında gözlenebilecek oynaklıkların engellenmesi ve döviz likiditesinin dengelenmesi amacıyla Türk lirası uzlaşmalı vadeli döviz satım işlemlerine başlanacağını açıkladı.

TCMB nezdinde Türk lirası uzlaşmalı vadeli döviz satım işlemlerine ilişkin basın duyurusu yayımlandı.

TCMB'den yapılan duyuruda şu ifadeler kullanıldı:

Döviz piyasasının sağlıklı çalışması, döviz kurlarında gözlenebilecek oynaklıkların engellenmesi ve döviz likiditesinin dengelenmesi amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde Türk lirası uzlaşmalı vadeli döviz satım işlemlerine başlanacaktır.²

Mısır ithalatında 30 Haziran'a kadar tarife kontenjanı uygulanacak

Ticaret Bakanlığı, et üretiminde önemli yer tutan hayvan yemi girdilerinden mısırdaki, arz güvenliği ve fiyat artış riskini önlemek için ithalatta 30 Haziran'a kadar geçerli olmak üzere 1 milyon tonu aşmayacak bir tarife kontenjanı belirledi.

Mısır ithalatında 30 Haziran'a kadar tarife kontenjanı uygulanmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamada, piyasaların doğru yönlendirilerek spekülasyon fiyatların önlenmesi, temel gıda ürünlerinde arz güvenliğinin sağlanması ve ülke ihtiyacının yerli üretimin teşviki yoluyla karşılanabilmesi amacıyla hem üretici hem de tüketici refahının birlikte değerlendirildiği bildirildi.

Bu kapsamda, Tarım ve Orman Bakanlığı başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli şekilde gerekli tedbirlerin alındığı aktarılan açıklamada, şu ifadelere yer verildi: "Bu doğrultuda Tarım ve Orman Bakanlığının talebi üzerine, vatandaşlarımızın temel tüketim maddelerinden et için önemli

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² TCMB Nezdinde Türk Lirası Uzlaşmalı Vadeli Döviz Satım İşlemlerine İlişkin Basın Duyurusu, Sayı: 2025-19, 20 Mart 2025,

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2025/DUY2025-19>

bir üretim girdisi olan hayvan yeminin yanı sıra diğer bazı gıda ürünlerinde de kullanılan mısırın arz güvenliği ve fiyat istikrarını sağlamak, bu yolla gıda fiyatlarının olumsuz etkilenmesini önlemek amacıyla yerli mısır üretiminin, tüketimi karşılamada yetersiz kaldığı miktarın 1 milyon tonluk kısmı için 30 Haziran 2025'e kadar kullanılmak üzere yüzde 5 gümrük vergili tarife kontenjanı açılmıştır. Sınırlı miktarda ürüne yönelik düşük gümrük vergisi ile ithalat uygulaması, yerli üreticinin korunması gereği ve ürünün hasat dönemi gözetilerek 1 Temmuz 2025 itibarıyla sona erecek ve mısır ithalatında gümrük vergisi asıl seviyesi olan yüzde 130 olarak uygulanacaktır."

Açıklamada, ithalattan adil şekilde faydalanılabildiğini teminen, bir kullanıcı tarafından tek seferde en fazla 8 bin ton ithalat gerçekleştirilebileceğine işaret edilerek, tekrar ithalat için 7 gün beklenilmesi gerektiği belirtildi.

Bakanlığın, başta Tarım ve Orman Bakanlığı olmak üzere diğer kurum ve kuruluşlarla istişare içinde olduğunun altı çizilen açıklamada, piyasada oluşan arz, talep ve fiyat düzeyinin yakından takip edildiği, bu kapsamda gerekli düzenlemelerin zamanında hayata geçirilmeye devam edeceği kaydedildi.³

TPAO'dan Tekirdağ'da petrol arama ruhsatı

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına (TPAO), İstanbul ve Tekirdağ'da bulunan sahalar için petrol işletme ruhsatı verilirken Diyarbakır'daki kara sahasında yürütülen petrol arama faaliyetleri için ruhsat süresi uzatıldı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün Petrol Hakkına Müteallik Kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre TPAO, İstanbul'un Silivri ilçesi ve Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde bulunan yüz ölçümü 952 hektar olan ARİ/TPO/K/F20-d1-1 pafta numaralı saha için işletme ruhsatı verilmesi talebinde bulundu.

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, petrol işletme ruhsatının 5 yıl süreyle verilmesine, daha sonra talep edilmesi ve taahhüt doğrultusunda TPAO'nun sahada yapacağı üretim ve geliştirme faaliyetlerine göre işletme ruhsatı için öngörülen 20 yıllık kanuni sürenin kalan kısmının kullanılmasına karar verdi.

Öte yandan, Diyarbakır'daki yüz ölçümü 24 bin 693 hektar olan AR/TPO/K/M45-a3, a4 pafta numaralı sahaya yönelik petrol arama ruhsatının süresinin 7 Mart'tan itibaren 2 yıl uzatılması kararlaştırıldı.⁴

³ Cumhurbaşkanı Kararı, Karar Sayısı: 9625, Resmi Gazete, Sayı: 32846, 19 Mart 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/03/20250319-4.pdf>

⁴ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden Ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden: Petrol Hakkına Müteallik Karar, Karar Tarihi: 14.03.2025 Karar No:7899, Resmi Gazete, Sayı:32847, 20 Mart Perşembe, <https://www.resmigazete.gov.tr/ilanlar/eskiilanlar/2025/03/20250320-4-4.pdf>

İstanbul'da bazı metro ve raylı sistemlerin yönetimi İBB'den alındı

İstanbul'da bazı metro ve raylı sistemlerin yönetimi, İBB'den alınıp Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na devredildi.

İstanbul'daki bazı metro ve raylı sistemlerin yapım projesi, İBB'den alınarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na devredildi.

Karar 20 Mart 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. Resmi Gazete'deki kararda, "Ekli 'Şehir İçi Raylı Ulaşım Sistemleri, Metrolar ve Bunlarla İlgili Tesislerin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca Üstlenilmesi, Devralınması ve Tamamlanmasını Müteakip Devri ile İlgili Şartların Belirlenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar'ın yürürlüğe konulmasına, 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesi gereğince karar verilmiştir" denildi.

Kararın '7. Kazım Karabekir-Topçağ-Ünamiye Spor Köyü Raylı Sistem Hattı' projesini kapsadığı ifade edildi. 21 Mart itibariyle yürürlüğe giren karara göre bahsi geçen metro projesini Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tamamlayacak.⁵

Eczacılar ilaç fiyat artışlarından aynı oranda yararlanacak

Sağlık Bakanlığı'nın yaptığı düzenlemeyle, ilaç fiyatlarında kur güncellemelerine bağlı olarak yaşanan artışlar eczacıların kar oranlarına da yansıtılacak. Böylece, eczacıların gelir kaybı yaşamamasının önüne geçilecek.

Sağlık Bakanlığı tarafından Resmi Gazete'de yayımlanan düzenlemeye ilişkin yapılan açıklamada, ilaç fiyatlarının dönemsel euro kuru değişikliğine bağlı olarak ve "Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğ"e göre her yıl güncellendiğini belirtildi.

Söz konusu güncellenmenin, bir önceki yılın ortalama euro değerinin belirli bir yüzdesi esas alınarak yapıldığı kaydedilen açıklamada, güncel değer, diğer ülkelerde olduğu gibi bütçe disiplini çerçevesinde belirlendiği, düzenlemenin sadece beşeri imal ürünlerini değil, ithal ilaçları da kapsadığı ifade edildi.

Mevcut düzenlemede her yıl güncelleme yapılmadığı için eczane kar baremlerinin sabit kaldığı, bu nedenle birçok ilacın üst bareme geçerek düşük karlılık oranıyla satıldığı aktarılan açıklamada, eczacıların karlılık dilimlerinin, birinci kademedeki (328 liraya kadar) ilaçlar için yüzde 28, ikinci kademedeki (328-657 lira arası) ilaçlar için yüzde 18, üçüncü kademedeki (657 lira üstü) ilaçlar için yüzde 13 olarak uygulandığı ifade edildi.

Resmi Gazete'de yayımlanan düzenlemenin, eczacılar için önemli bir avantaj sağlayacağı belirtilen açıklamada, "Eczacıların karlılık baremleri bundan sonra her kur güncellemesi döneminde yeniden belirlenecek. Yani ilaç fiyatlarına gelen güncelleme doğrultusunda eczacıların karlarına esas ilaç fiyat

⁵ Cumhurbaşkanı Kararı, Karar Sayısı: 9642, Resmi Gazete, Sayı: 32848, 21 Mart 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/03/20250321-8.pdf>

baremleri de aynı oranda yükselecek. Eczacılar, ilaç fiyat artışlarından aynı oranda yararlanacak ve gelir kayıplarının önüne geçilecek." ifadelerine yer verildi.⁶

Ramazan Bayramı emekli ikramiye ödeme tarihleri açıklandı

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), emeklilere Ramazan Bayramı ikramiyelerini yarından itibaren ödenmeye başlayacak. SSK kapsamında emekli olanlara 24, 25, 26 Mart, Bağ-Kur'dan emekli olanlara 27 Mart, Emekli Sandığı kapsamındakilere ise 28 Mart'ta ödeme yapılacaktır.

SGK'nin sosyal medya hesabından, emeklilere verilecek Ramazan Bayramı ikramiyesinin ödeme günlerine dair detaylar paylaşıldı.

Buna göre, SSK kapsamında gelir ve aylık alanlardan maaş ödeme günü ayın 17, 18 ve 19'da olanlara 24 Mart, 20, 21, 22'si olanlara 25 Mart, 23, 24, 25 ve 26'sı olanlara 26 Mart'ta ikramiyeleri ödenecek.

Bayram ikramiyeleri, Bağ-Kur kapsamında gelir ve aylık alanların tamamının hesabına 27 Mart'ta, Emekli Sandığı kapsamında gelir ve aylık alanların hesabına ise nisan dönemi aylıklarıyla birlikte 28 Mart'ta yatırılacaktır.⁷

TCMB'den likidite senedi kararı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 91 güne kadar vadeli likidite senetleri ihraç edilmesine karar verdi.

TCMB'den yapılan açıklamada şu ifadeler kullanıldı:

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, parasal aktarım mekanizmasını güçlendirmek ve sıkı parasal duruşu desteklemek amacıyla sterilizasyon araçlarını etkili şekilde kullanmaya devam etmektedir.

Bu çerçevede, vadesi 91 güne kadar likidite senetleri ihraç edilmesine karar verilmiştir.

24 Mart 2025 Pazartesi gününden başlayarak yapılacak ihalelere ilişkin bilgiler veri sağlayıcılar aracılığıyla duyurulacaktır.⁸

⁶ Cumhurbaşkanlığı Kararı, Karar Sayısı: 9640, Resmi Gazete, Sayı: 32848, 21 Mart 2025,

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/03/20250321-7.pdf>

⁷ https://x.com/sgksosyalmedya/status/1903714641554849876?s=46&t=IVZ_DpMZl8jN7_IeYWB3yQ

⁸ Likidite Senetleri İhracına İlişkin Basın Duyurusu, Sayı: Sayı: 2025-22, Merkez Bankası, 21 Mart 2025,

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2025/DUY2025-22>

TCMB'den takvim dışı karar

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) gecelik borç verme faizini 2 puan artırarak yüzde 46'ya çıkardı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yapılan açıklamada, Para Politikası Kurulu (Kurul), finansal piyasalardaki gelişmeleri değerlendirmek üzere toplandığı ve gelişmelerin enflasyon görünümü açısından oluşturabileceği riskler değerlendirilerek, sıkı parasal duruşu destekleyici önlemlerin alındığını belirtti.

Bu doğrultuda Kurul, Merkez Bankası gecelik vadede borç verme faiz oranının yüzde 46'ya yükseltildi.

Politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 42,5'te, Merkez Bankası gecelik vadede borçlanma faiz oranını ise yüzde 41'de sabit tuttu.

Ayrıca, piyasadaki oynaklığı sınırlamak üzere TL ve döviz likiditesine yönelik tedbirler alındığı dile getirilen açıklamada, "Finansal piyasaların etkin işleyişinin sürdürülmesi amacıyla gerekli görülmesi halinde ek önlemler alınacaktır. Enflasyonda belirgin ve kalıcı bir bozulma öngörülmesi durumunda para politikası duruşu sıkılaştırılacaktır. Kurul, kararlarını öngörülebilir, veri odaklı ve şeffaf bir çerçevede alacaktır. Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti beş iş günü içinde yayımlanacaktır" ifadeleri kullanıldı.⁹

Yumurta ihracatına yönelik fon kesintisi artırıldı

Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) uygulamasında değişikliğe gidildi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla yürürlüğe giren karara göre, tavuk yumurtası (*Gallus domesticus* türü) ihracatında kilogram başına 1,5 ABD doları karşılığı Türk lirası kesinti uygulanacak.

Değişiklik, 13 Ekim 1988 tarihli ve 88/13384 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren DFİF Hakkında Kararın 11. maddesinin A fıkrasının 15. bendinde yapıldı.

Karar, yayımıyla birlikte yürürlüğe girerken uygulamayı Ticaret Bakanlığı yürütecek. Ticaret Bakanlığından konuya ilişkin yapılan açıklamada, gıda arz güvenliğinin önündeki risklerin bertaraf edilerek Türkiye'de sürdürülebilir gıda arzının sağlanması ve yurt içi tüketimin vatandaşlar için makul fiyatlarla karşılanması hedeflerine dikkat çekildi.

Bu doğrultuda, 25 Şubat 2025'teki düzenlemeyle sofralık yumurta ihracatında kilogram başına 50 cent kesinti uygulanmaya başlandığı hatırlatılan açıklamada, şunlar kaydedildi: "İlgili düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihi müteakip durum incelendiğinde, uygulamanın dezenflasyonist etkileri görülmekle birlikte, ülkemiz menşeli yumurtaya yönelik devam eden dış talebin de etkisiyle yukarı yönlü fiyat hareketliliğinin devam ettiği gözlenmiştir. Sofralık yumurta ürününde fiyat istikrarına katkı sağlanması ve vatandaşlarımızın ilgili ürüne makul fiyatlarla ulaşımının kolaylaştırılması amacıyla sofralık yumurta ihracatında uygulanacak kesinti tutarı, Cumhurbaşkanı Kararı ile kilogramda 0,5

⁹ Para Politikası Kurulu Ara Toplantı Kararı, TCMB, Sayı: 2025-20, 20 mart 2025,

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2025/DUY2025-20>

dolardan 1,5 dolara yükseltilmiştir. Önümüzdeki dönemde de başta Tarım ve Orman Bakanlığı olmak üzere kamu ve özel sektördeki ilgili tüm paydaşlarımızla güçlü bir iş birliğini ve koordineli çalışmayı sürdüreceğiz. Gıda arzının ve güvenliğinin korunması ve gıda piyasalarında oluşabilecek spekülasyonların önlenmesine yönelik görev ve yetki alanımızdaki bütün politika ve denetim araçlarına kararlılıkla başvurmaya devam edeceğiz."¹⁰

Türkiye'nin Orta Koridor'daki demir yolu projeleri için ihale ilanına çıktı

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, "Doğu Türkiye Orta Koridor Demiryolu Geliştirme Projesi (ETMIC)" için genel ihale ilanına çıkarken bu kapsamda maliyetin İslam Kalkınma Bankası'ndan sağlanan 246 milyon 400 bin euroluk finansmanla karşılanacağı belirtildi.

Bakanlığa bağlı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan konuya ilişkin genel ihale ilanı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, "Doğu Türkiye Orta Koridor Demiryolu Geliştirme Projesi kapsamında maliyetin karşılanması amacıyla İslam Kalkınma Bankası'ndan 246 milyon 400 bin euro finansman sağlandı. Bu finansmanın bir kısmının mal, yapım işleri, ilgili hizmetler ve danışmanlık hizmetleri ödemelerinde kullanılması planlanıyor.

Projeyle, Türkiye'de güvenli, erişilebilir ve sürdürülebilir ulaşım sistemlerine katkı sağlanması amaçlanıyor. Aynı zamanda Sivas'ın Divriği ilçesi ile Gürcistan sınırı arasındaki Orta Koridor'da lojistik verimliliğin artırılması, Türkiye'nin ulusal demir yolu ağının dayanıklılığı, bağlantısı ve sürdürülebilirliğinin güçlendirilmesi hedefleniyor.

Sözleşmelerin tedariki tüm isteklilere açıktır

İslam Kalkınma Bankası tarafından finanse edilen sözleşmelerin tedariki, bankanın proje finansmanı kapsamında mal, yapım işleri ve ilgili hizmetlerin satın alınmasına ilişkin kılavuzlar uyarınca gerçekleştirilecek ve tüm uygun isteklilere açık olacak.

Danışmanlık hizmetleri ise bankanın "Proje Finansmanı Kapsamında Danışmanlık Hizmetlerinin Satın Alınmasına İlişkin Kılavuzları" doğrultusunda seçilecek.

Bankanın, "Uluslararası Rekabetçi İhale (ICB)" veya "Uluslararası Rekabetçi İhale-Üye Ülkeler (ICB/MC)" prosedürleri kapsamında ihale edilecek sözleşmeler ve danışmanlık hizmetleri için özel satın alma duyuruları bankanın internet sitesi, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'nün erişime açık "<https://aygm.uab.gov.tr>" internet adresi, Türkiye'de ulusal düzeyde yayımlanan gazeteler veya Resmi Gazete'de yayımlanacak.

¹⁰ Cumhurbaşkanı Kararı: 9693, Resmi Gazete, Sayı: 32852, 25 Mart 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/03/20250325-4.pdf>

İlgili proje kapsamında mal, yapım işleri ve danışmanlık hizmetleri sağlamak isteyen uygun firmalar, bireyler veya ilave bilgi talep edenler, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'nün Demiryolu Yapım Dairesi Başkanlığı ile iletişime geçebilecek.¹¹

¹¹ Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünden Türkiye Cumhuriyeti Doğu Türkiye Orta Koridor Demiryolu Geliştirme Projesi Ulaştırma Genel İhale İlanı, Resmi Gazete, Sayı: 32852, 25 Mart Salı, <https://www.resmigazete.gov.tr/ilanlar/eskiilanlar/2025/03/20250325-3-7.pdf>